

Jeg har en elefant som kraftdyr. Og nå ser jeg endelig en levende elefanthann inn i øynene på kort avstand. De er små, bak bustete bryn, men øye-blikket er levende. Den vel 30 år gamle hannen hørte til i Elefant-landsbyen, et sted der turister drar for å ri på disse dyrene. Jeg fikk også tilbudet.

- Elephant-riding, sir? 1000 bath only sir.
- Not riding today, sir, just looking. OK?

Jeg kom ikke for å ri. Ikke denne gangen. For øvrig holder jeg på å bli vant til "sir" og smilet, og det at ingen blir sure om jeg sier nei.

Mannen følger meg rundt noen små bygninger og dit hvor elefantene hviler, vannes og fores. Her står de altså på rekke og rad, 8-10 stykker, med kjetting rundt foten. De har femten alt i alt, men resten er på tur med turister.

Det første jeg ser er en liten en, urolig og nevrotisk tar den igjen og igjen de få skrittene den kan. Den drar og drar i kjettingen for å komme fri.

- Den ønsker seg visst tilbaked til friheten, sier jeg
- Den er ennå ikke tam, sir.
- Jeg ser det.
- Den vil rømme inn i jungelen.
- Kommer den noen gang tilbake til jungel og fjell?
- Aldri mer, sir.
- Kan jeg kjøpe den fri?
- Nei, sir. Og den koster det samme som en bil.

Mannen viser meg en stor hunn. Hun er gravid i niende måned. Men først etter to år og to måneder blir den nye elefanten født. Hun står og spiser ananasplanter. Det er hva elefantene her lever av, forteller mannen.

Med sin følsomme snablel tar hun tak i planten, banker den så mot foten sin til den sprekker opp. Deretter putter hun den inn i munnen. Så forsvinner den inn i den bemerkelsesverdige lille munnen til det store dyret.

Da kommer en elefant inn fra sin daglige dont, turer med turister på ryggen. Føreren sitter på nakken dens, dirigerer den mot et stort byggverk av trestokker. Han løsner salen på dyrets rygg, drar den inn på plattingen og befri elefanten fra vekt og plikter.

Med lave kommandoer leder han dyret til badeplassen, et oppmurt bassenget fylt med vann. Snabelen finner vannet, suger det inn og så dusjer elefanten seg selv. Mannen hjelper også til, kaster bøttevis med vann over dyret.

Elefanten gir fra seg et trompetstøt. Det lyder som glede.

En annen elefant er ikke frisk. Den har utslett. De blør , klør sikkert også. Årsaken er visst ananasallergi. Om elefantene får for mye ananasblader, kommer slike reaksjoner. Denne elefanten har fått det på ørene. En veterinær skal visst komme med medisin.

- Hva med å gi dem mer variert mat, sir?
- Ja, sir, men dyrt. Den trenger 200 kilo om dagen.
- Veterinær også dyrt, sir, sier jeg.

Den store hannen står stille i skyggen under tøytaket. Den er 34 år får jeg høre.

Jeg går mot den, stopper en meter foran den.

Elefanten løfter snabelen, lukter på meg. Da ser jeg hvor fleksibel den snabelen virkelig er. Jeg har sett det mange ganger før på Animal Planet.

Men å se den så nær er noe annet. Snabelen består av hundrevis av muskler, har jeg hørt, er bevegelig og bøyelig og myk ytterst ut, luktfølsom og mottagelig, og denne snabelen undersøker meg akkurat nå.

Så slutter undersøkelsen, snabelen henger rett ned.

- Kan jeg ta på den, sir?
- Ja visst, sir, bare gjør det.

Jeg legger hånden på pannen dens, mens jeg tenker på det kraftdyret som har kommet til meg. Det er riktignok en afrikansk elefant, men begge er elefanter.

Hvordan føles huden? Ikke lik noe annet jeg kjenner. Som ku uten hår? Nei. Som hest? Ikke det. Dette er simpelthen noe annet, tykt, solid, hardt og mykt samtidig, som levende, pustende lær.

Elefanten har sorte hår på pannen og små øyne under buskete bryn. Jeg må se opp for å møte blikket dens, for den er høyere enn meg.

Nå ser jeg den altså inn i øynene, slik jeg har gjort så mange ganger under trommereiser. Hva ser jeg nå? Meg selv? Det store dyret? Mysteriet. Evigheten. _

Om tiden opphører, slutter også opplevelsen av rommet, som nå. I dette møtet, dette øye-blikket.

- Den liker deg, sir.
- Ja.

Mannen vil selge meg suvenirer av elefant-tenner, jeg takker nei.

- Blir elefantene aldri sinte, sir?
- Nei, ikke sinte. Aldri våre elefanter.

Dette har jeg lest. En gang var Budda himself lei av uenigheter i Sangaen, samfunnet av innvidde. Han trakk seg vekk for en tid, fant en stille plass ved et vann i jungelen. Der gikk han inn i en periode av stillet og fordypning.

En elefantflokk holdt også til i nærheten. Flokken var ledet av en mektig matriark. Den holdt styr på flokken med mektige trompetstøt. Buddha tok til å lære seg disse. Materiarken svarte med å besøke Buddha, så tok hun til å hente greiner med frisk frukt til ham så han fikk noe å spise.

Flere år seinere kom Buddha på sine vandring til en by som virket folketom. Det viste seg at en elefant hadde rømt fra en stall, den gikk berserk i gatene, ødela alt på sin vei. Alle menneskene hadde forskanset seg inn i de solideste husene.

Buddha fikk alle mulig advarsler mot å ferdes i gatene, men han hørte ikke på det øret. Han gikk ut. Og riktig nok, der kom den gale elefanten løpende mot ham i fullt raseri.

Da sendte Buddha ut matriarkens kommandorop mot elefanten. Den gale hannen stopper. Buddha gjentok ropet og gikk mot elefanten. Da falt den etter hvert til ro. Komt tid etter kunne han lede elefanten tilbake til stallen, kjettingen og den vettskremte opppasseren.

Den afrikanske elefanten som kom til meg på en trommereise er en helbreder gitt meg av Mor Afrika. I blant besøker den meg i drømmene mine. Da står den med de bakre to føttene i Afrika, den ene framfoten i England, den andre i Danmark. Så berører den hjertet mitt med snabelen.

Så jeg vet at elefantsnabelen er myk og mektig. Men å temme en rasende elefant er ikke noe jeg kan gjøre, for jeg kjenner kraften i hannen foran meg.

I det jeg går gir jeg mannen penger til mer sunn elefantmat. Han stikker en brosjyre inn i hånden min.

- Elephant like you. Come back next day, maybe sir?
- Yes, maybe, svarer jeg smilende.

På framsiden av brosjyren er det et bilde av den store hannen. På ryggen dens sitter et ungt par. Han har på seg en t-skjorte med norsk flagg på brystet. Hun er blond som sommernatten.

Mvh ailo gaup